

Kvalitetsdokument för onkoplastikkirurgisk tilläggsutbildning för allmänskirurger med inriktning bröstkirurgi

Svensk Förening för Bröstkirurgi (SFFB) och Svensk Plastikkirurgisk Förening (SPKF)

Bröstkirurgi innefattar alltmer onkoplastikkirurgi. I syfte att öka kompetensnivån inom onkoplastikkirurgiska metoder har representanter för SFFB tillsammans med representanter för SPKF i en nationell samverkansgrupp tagit fram ett kvalitetsdokument för tilläggsutbildning.

Dokumentet kan användas som stöd för kunskapsinhämtning i nivå med de kompetenskrav som ingår i ”Bevis för tilläggsutbildning i onkoplastikkirurgi för ackrediterade bröstkirurger”, http://sffb.se/wp/?page_id=150.

Tilläggsutbildningens mål är att höja kompetensnivån hos allmänskirurger med inriktning bröstkirurgi inom onkoplastikkirurgi. I det multidisciplinära teamet runt bröstcancerpatienten har både bröst- och plastikkirurger en naturlig plats och vi vill främja utvecklingen av regionala och lokala samarbeten avseende onkoplastikkirurgi och rekonstruktiv kirurgi.

I enlighet med utbildningsboken för ST-läkare gäller följande definitioner av kunskapsnivå för de kirurgiska ingreppen: Att ”behärska” innebär att man självständigt kan utföra ett ingrepp, att ”ha kunskap om” innebär en hög kunskapsnivå där man deltagit vid flera ingrepp och genomfört ingreppet under handledning. Att ”ha kännedom om” innebär att man bevistat eller assisterat vid denna typ av operation.

Rekommendation om förkunskaper inför tilläggsutbildning:

- Specialistkompetens i allmänskirurgi.
- Självständigt kunna handlägga primär bröstcancer genom placering på bröstet efter specialistkompetens under minst 6 månader alternativt (om bröstet saknas) minst 50 % verksamhet inom primär bröstcancerkirurgi under ett år.
- Ackreditering som bröstkirurg (UEMS) är meriterande och ansökan om detta uppmuntras.

Grundkrav på mottagande klinik:

Utbildningsansvarig vårdklinik skall vara en enhet som primärt handlägger bröstcancer med egen onkoplastikkirurgisk kompetens. Vårdkliniken bör ha ett etablerat samarbete med en plastikkirurgisk klinik i regionen. Handledare med tillämpliga kunskaper skall utses och i samråd med denne sker löpande utvärdering och dokumentation av utbildningens progress. Loggbok på utförda och bevistade operationer är tillämpligt för att möjliggöra ackreditering som bröstkirurg (UEMS) och ansöka om bevis på tilläggsutbildning i onkoplastikkirurgi.

Utbildningsplan

Tilläggsutbildningen skall fortgå under minst 6 månader.

Rekommenderade kurser/möten:

- Nationell kurs i onkoplastikkirurgi (SFFB, SPKF)
- Specialty Skills in Breast Surgery: Principles in Breast Reconstruction (Royal College of Surgeons i London)
- ORBS (Nottingham Breast Institute)
- ESSO Advanced Course on Oncoplastic Breast Surgery (European Society of Surgical Oncology)
- Oncoplastic Masterclass anordnad av "Ecole Européenne de Chirurgie" i Paris.
- Deltagande och/eller presentation av vetenskapliga arbeten vid internationell onkoplastikkonferens uppmuntras.

Mål- Teoretisk kompetens:

- Behärska indikationer och kontraindikationer för rekonstruktiv bröstkirurgi
- Behärska indikationer och kontraindikationer för bröstbevarande onkoplastikkirurgiska tekniker och med gott omdöme avgöra när dessa är tillämpliga
- Behärska en välavvägd och evidensbaserad patientinformation avseende onkoplastikkirurgiska och rekonstruktiva alternativ
- Behärska bedömning av vilka rekonstruktiva metoder som passar den enskilda patienten med hänsyn tagen till patientens förutsättningar och önskemål samt onkologisk och kirurgisk säkerhet
- Behärska indikationer och kontraindikationer för symmetrikirurgi

Kvalitetsdokument för onkoplastikkirurgisk tilläggsutbildning för bröstkirurger

- Behärska handläggning av komplikationer till onkoplastikkirurgisk och rekonstruktiv bröstkirurgi

Mål - Praktisk kompetens:

Behärska:

- Lämpligt val av snittföring och ärrplacering vid bröstbevarande kirurgi och mastektomi
- Optimal dissektionsteknik för att åstadkomma hud- och parenkym-lambåer av hög kvalitet med onkologisk säkerhet.
- Parenkymmobilisering och –förslutning
- Reduktionsplastik
- Direkt bröstrekonstruktion med implantat (expander eller permanent)
- Round block eller ”doughnut” mastopexi
- Lateral mammarplastik

Ha kunskap om:

- Protesbyte och relaterade ingrepp såsom kapselklyvning och abdominal advancement
- Mamillrekonstruktion
- Teknik, indikationer och kontraindikationer för kontralateral symmetrikirurgi, t ex augmentation, mastopexi, reduktionsplastik

Ha kännedom om:

- Sekundär bröstrekonstruktion med implantat, teknik, indikation, kontraindikationer, komplikationer och deras handläggning
- Bröstrekonstruktion med DIEP lambå (deep inferior epigastric artery perforator), teknik, indikation, kontraindikationer, komplikationer och deras handläggning
- Bröstrekonstruktion med LD lambå (latissimus dorsi), teknik, indikation, kontraindikationer, komplikationer och deras handläggning
- Lipofilling, teknik, indikation, kontraindikationer, komplikationer och deras handläggning
- Perforantlambåer för direkt rekonstruktion av partiella mastektomidefekter

Litteratur

Som litteratur rekommenderas aktuella översiktsartiklar inom onkoplastikkirurgi samt följande facklitteratur:

Kvalitetsdokument för onkoplastikkirurgisk tilläggsutbildning för bröstkirurger

- Fitzal F och Schrenk P: Oncoplastic Breast Surgery. A Guide to Clinical Practice. Springer.
- Hammond D: Atlas of Aesthetic Breast Surgery. Saunders.
- Urban C och Rietjens M: Oncoplastic and Reconstructive Breast Surgery. Springer.
- Hall-Findlay E och Evans G: Aesthetic and Reconstructive Surgery of the Breast. Saunders.
- Översiktsartikel Clough K et al: Oncoplastic surgery for breast cancer based on tumour location and a quadrant-per-quadrant atlas. Br J Surg 2012;99(10)

Filmer

- Filmer om reduktionsplastik och primär rekonstruktion med implantat:
<http://www.remittent.se/sv/Videoarkiv/Oppen-kirurgi/Brostkirurgi/>
- Breastsurgeonsweb på youtube med många tekniker inom onkoplastikkirurgi:
<https://www.youtube.com/channel/UCpJWvJaQhGmT9y7ekyWL5Mg>

Detta dokument skapades av samverkansgruppen bröst- och plastikkirurgi med följande representanter för SFFB och SPKF i oktober 2016: Jana de Boniface och Leif Bergkvist (SFFB), Jakob Lagergren och Pia Olofsson (SPKF).